

ҰЛТТЫҚ ӨНЕРІМІЗДІ НАСИХАТТАЙЫҚ

Бүгінгі таңда білім берудің негізгі мақсаты – білім алушының тек қана білімін, біліктілігін, дағдысын қалыптастыруға қол жеткізу ғана емес, ұлттық тәрбие негізінде ертеңгі қоғамның белсенді азаматын қалыптастыру. Бұл дегеніміз – ата-бабаларымыздан келе жатқан ұлттық санамызда, рухымызда, болмысымызда өзіндік қолтаңба ретінде қалыптасқан ұлттық өнерімізді насихаттау.

Ұлттық өнер – халқымыздың қолданбалы өнерінің ең биік жетістіктерінің бірі. Бүгінгі күнге дейін күнделікті тіршілігімізде қолданылып келген түрлі ою-өрнектер, сәндік, әшекейлік бұйымдар – талай ұрпақтың ақыл-ойы мен шеберлігінің жемісі. Алайда озық технологиямыз дамыған мына заманда қазір көпшілік, әсіресе, жастарымыз оған аса назар аударып жатқан жоқ. Жастарымыз интернеттің шырғауына түсіп, көп уақыттарын болмашы нәрселерге жұмсап жатады. Бұрынғы кезде тәрбие балаға ата-анасының үйреткен өнерімен берілетін. Ал бүгінде сол ата-анасының өздері балаларына жарты сағат уақытын әрең бөліп жүргенде, бұл өнерді кім насихаттамақ? Сондықтан да жоғары оқу орындарының қабырғаларында ұлттық мәдениетімізді, өнерімізді насихаттайтын қосымша қолөнер үйірмелері көптеп ұйымдастырылса, бұл студент жастарымыздың білім ала жүріп, бос уақытын тиімді пайдалануына да өз көмегін тигізер еді деп ойлаймыз. Ұмытылып бара жатқан қолданбалы ұлттық өнерімізді қайтадан игере бастасақ, нұр үстіне нұр болар еді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті жоғары оқу орнына дейінгі дайындық кафедрасында құрылған «Жас шебер» қолөнер үйірмесінің басты мақсаты да осы. Ата-бабамыздан мирас болып келе жатқан ұлттық өнерімізді ұмытпай, келесі ұрпаққа аманат етіп жеткізу, ұлттық мәдениетте өзіндік орнын көрсету және де мүмкіндігінше қазақ сәндік қолөнерінің өзіне ғана тән құндылықтарын, халықтың мінез-құлқын көрсете білу.

Үйірме бағыты бойынша жұмыс жасай отырып, тыңдаушылар бос уақыттарын үнемді пайдалануға, адамдардың тұрмыстық сұранысын қамтамасыз ететін қолөнер бұйымдарын даярлаудың ең тиімді әдістерін меңгеруге дағдыланады. Білім алушылардың жасаған ең үздік бұйымдары университеттің мұражайларына қойылады.

Сонымен қорытар болсақ, бүгінде еліміздің білім беру мен тәрбиелеу саласының түбегейлі жаңаруы жағдайында ұрпақ тәрбиесінің негізіне – қазақ халқының ғасырлар бойы жинақталған, уақыт сынынан өтіп, сараланған ұлттық тәлім-тәрбиесінің, ұлттық қолөнерінің бай қазынасы, мол тәжірибесі алынып отыр. Өйткені, жастардың ұлттық мәдениеті мен дәстүрлердің негіздерін меңгергенде ғана жалпы адамзаттық мұраларды игеріп дүниеге дұрыс көзқарасы, озық ойлау жүйесі қалыптасатыны анық. Сондықтан басқа да оқу орындарында ұлттық өнерімізді насихаттайтын осындай үйірмелер көптеп жұмыс жасаса екен деген ниеттеміз.

**Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру факультеті
Жоғары оқу орнына дейінгі дайындық
кафедрасының оқытушылары
Ибрагимова М.Н., Тастемирова Г.А.**

Үшіншіден, балаға GPS сағат әперсеңіз өте дұрыс болады. Сағаттың көптеген түрі бар. Кейбіреуінде «шұғыл» батырмасы да баршылық. Оны басқанда сізге бірден хабарлама түседі. Көптеген құрылғылар арқылы баланың жанында не болып жатқанын естуге болады.

Төртіншіден, кішкене хабарламасы бар түйреуіш, білезік не кілтке тағатын алып берсеңіз болады. Ол хабарламада өзіңіз бен балаңыздың аты-жөні мен телефон нөміріңіз жазылып тұруы тиіс. Тіпті олардың

«ЕРЕКШЕ» БАЛАЛАРДЫ ЖОҒАЛУДАН ҚАЛАЙ САҚТАЙМЫЗ?

Бүгінгі күні ерекше балалардың жоғалып жатқанын байқауға болады. Қыстың қамын жаз ойла демекші, жоғалтып алып, бармақ тістеп отырғанша, жоғалтпаудың жолдарын қарастырған жөн. Аутизм дерті баланың физикалық қауіпсіздігіне алаңдатады. Егер де, сіздің балаңызда осы ерекшелік болса, балаңыздың қауіпсіздігіне көбірек көңіл бөлуіңіз керек. Осы мақалада өзгеше балалардан көз жазып қалмау амалдарын қарастырамыз.

Біріншіден, бір жерге шығар алдында балаңызды киген киімімен суретке түсіріп алыңыз. Алдынан, артынан, егер де киімінің көзге түсетін бөлігі болса, оны да ұмытпаңыз. Суреттеріңіздің сапасы жақсы екендігіне көз жеткізіп алыңыз. Осы істі күнделікті әдетіңізге айналдырыңыз.

Екіншіден, балаңызды бірден көзге түсетіндей киіндіріңіз. Ашық түсті киім алыңыз. Жарықты шағылыстыратын бөлшегі болса тіптен жақсы.

түнде жанып тұратындары да бар. Егер де балаңыз сол сияқты бұйымдарды тақпайтын болса, үтіктегенде киімге жабысып қалатын матаны да пайдалануға болады. Бұл әдіс қиын емес және қалтаңызға да жеңіл болады. Бүлдіршінге арнайы кішкентай сөмке алып беріп, әрқашан таққызып қойыңыз. Ол сөмкеде жоғарыдағыдай хатшасы бар қағаз, бөтелке су, жейтін ауыр емес тағам салыңыз.

Және де ең басты ереже, балапаныңызды көзден таса қылмаңыз. Тіпті екі минуттың өзі үлкен рөл атқарады. Өзіңізді және балаңызды жаман жағдайдың болуынан сақтай алу – зор ерлік деген ойдамын.

**Өмекбай Жанайым.
Ынтымақ ауылы,
46 орта мектептің
11-сынып оқушысы**

КИЕЛІ БІЛІМ ОРДАСЫ

Халқымызды ілім-білімге бағыттауға шексіз еңбек сіңірген Алаш арыстарының бірі, ағартушы әрі педагог Ахмет Байтұрсынов атамыз: «Балам дейтін елі болмаса, елім дейтін бала қайдан шығар» дегенді бекер айтпаған болар. Осы тұрғыдан алып қарағанда еліміздегі ең алғашқы университеттердің бірі, қарашаңырақ аталып кеткен әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің бәсекеге қабілетті білімді жастарды тәрбиелеп, оладың алға қарай ұмтылуына, ғылым мен білімге бейім болуына қосқан үлесі қомақты.

Қара шаңыраққа айналған ұлттық университетіміз ең бірінші болып оқу жүйесіне кредиттік технологияда білім беруді толығымен енгізгенін айрықша атап өткен жөн. Халықаралық сапаға лайық етіп мамандарды дайындауда бұл көптеген дамыған елдерде қолданылатын технологияның біздің елде, Қазақ Ұлттық университетінде толығымен енгізу мәселесі күрделі үрдіс болды. Ең басты артықшылығы кредиттік технологияға сай оқу бағдарламаларын, стандарттар мен интранет жүйесін, педагог-кадрларды жаңашылдыққа үйрету мәселелері кешенді түрде тез арада қолға алынды.

Сондай-ақ университет аумағы Wi-Fi желісімен толық қамтылған, кез келген уақытта жатақхана мен университет корпустарында, университеттің көз тартарлық, жұмысқа ыңғайлы аумағында ғаламторды емін-еркін пайдалануға жағдай жасалынған. Бұл жүйеге студенттер де, оқытушылар да тез арада үйренді.

Киелі қара шаңырақ астында ғылыми-зерттеу бағытында маңызы бар, ауқымды іс-шаралар жүзеге асырылып жатыр. Осы орайда, халықаралық ғылыми институттар мен орталықтармен тығыз байланыс орнатып, тәжірибе алмасу мәселесі қарқынды дамып жатқанын ескерген жөн. Оқытушылар мен студенттер тәжірибе алмасу мақсатында шетелдерге баруға, оқуға мүмкіндіктер алды. Университет қабырғасында жаңа жүйедегі ғылыми-зерттеу институттары мен орталықтар, бүгінгі талапқа сай жабдықталған ғылыми зертханалар жұмысы іске қосылды.

Сонымен қатар университет жастарының білім алу барысында тек отандық ғалымдарымыздың дәрістерін тыңдаумен ғана шектелмей, шетелдің беделі жоғары, танымал ғалымдарын арнайы дәріс оқытуға шақырып, жиі тәжірибе алмастыруға ден қойып отыр. Қазақ Ұлттық университеті тәжірибе алмасу, ынтымақтастықты дамыту және студенттер мен оқытушылар ұтқырлығын дамытып, екіжақты алмасып оқытуда, сонымен бірге заманауи халықаралық білім бағдарламалары бойынша әлемнің ең ірі 400-ден аса университетімен әріптестік орнатқан.

**М.Н. Ибрагимова, Ж.Т.Ибраимова, С.А.Нусупбаева,
Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Жоғары оқу орнына дейінгі білім беру
факультетінің аға оқытушылары**